

**SCHRIFTELIJKE VRAAG**

nr. 467  
van **GWENNY DE VROE**  
datum: 10 maart 2020

---

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

---

*Hernieuwbare energiebronnen - Huishoudelijke houtverwarming*

Huishoudelijke houtverwarming levert een bijdrage aan de doelstelling voor energieopwekking door hernieuwbare energiebronnen, maar is ook de oorzaak van een aantal problemen. Zo was ze in 2017 de grootste bron van fijn stof (PM 2,5) in Vlaanderen. Daarnaast brengt ze ook nog tal van andere pollutanten met zich mee.

De belangrijkste oorzaken zijn vooral het stoken met hout in oudere en vervuilende toestellen en het slecht gebruik van toestellen. Daardoor is de luchtkwaliteit slechter tijdens het stookseizoen. Soms is er ook hinder voor omwonenden, er komen klachten en er zijn ook gezondheidseffecten.

Op 22 oktober 2018 werd daarom de Green Deal huishoudelijke houtverwarming goedgekeurd, dat integraal deel uitmaakt van het recent goedgekeurde Luchtbeleidsplan 2030. De Green Deal dient om via een systematische aanpak, een gestructureerd actieplan en een brede samenwerking van betrokken overheidsinstellingen, maatschappelijke organisaties, bedrijven en andere betrokken actoren tot oplossingen te komen die de uitstoot en negatieve impact van huishoudelijke houtverwarming drastisch kunnen beperken. De deelnemende partijen ondertekenden samen met de initiatiefnemers de Green Deal en engageren zich tot de uitvoering van concrete acties. De Green Deal loopt over een periode van vier jaar en kan eventueel verlengd worden.

Heel wat acties lopen gedurende verscheidene jaren en het is nog te vroeg om op alle concreet in te gaan. Daarvoor is het in eerste instantie uitkijken naar de geplande evaluatie in oktober 2020. Toch zijn er ook al een aantal acties die in 2018 en 2019 liepen die het huishoudelijke houtstookpark op korte termijn wilden aanpakken.

Concreet gaat het om volgende acties:

- onderzoek naar haalbaarheid en potentieel van uitfasering van oude, vervuilende stookinstallaties (kachels/open haarden) op basis van emissiegrenswaarden, leeftijd op ander systeem (actie 1.1.1.);
- onderzoek naar haalbaarheid en potentieel van retrofitting van oude, vervuilende stooktoestellen (actie 1.1.2.).

1. Is het onderzoek van actie 1.1.1. afgerond?

Zo ja, wat zijn de voornaamste resultaten en beleidsaanbevelingen?

Zo neen, wat is de reden dat dit nog niet klaar is en wanneer mogen we dit verwachten?

2. Is het onderzoek van actie 1.1.2. afgerond?

Zo ja, wat zijn de voornaamste resultaten en beleidsaanbevelingen?

Zo neen, wat is de reden dat dit nog niet klaar is en wanneer mogen we dit verwachten?

3. Plant de minister nog concrete acties op korte termijn om de uitstoot van huishoudelijke houtverwarming te verminderen? Zo ja, welke?
4. Wanneer kunnen we de eerste concrete acties verwachten om de uitstoot van huishoudelijke houtverwarming te verminderen?

**ANTWOORD**

op vraag nr. 467 van 10 maart 2020

van **GWENNY DE VROE**

---

1. Het voorbereidend studieonderzoek om de meest geschikte methode voor uitfasering van oude en vervuilde houtkachels en open haarden voor Vlaanderen te identificeren kon begin 2020 volledig afgerond worden. Dit onderzoek werd uitgevoerd door VITO in samenwerking met partners Kenter en SuMa consulting.

*Het eindrapport van dit voorbereidend studieonderzoek kan geraadpleegd worden op de website van de Green Deal Huishoudelijke houtverwarming (<https://omgeving.vlaanderen.be/green-deal-huishoudelijke-houtverwarming>).*

*Samengevat bestaat het eindrapport uit volgende onderdelen:*

- literatuuronderzoek met ervaringen rond uitfasering in andere landen;
- verslaggeving van een stakeholderworkshop;
- evaluatie van mogelijke bouwstenen en varianten voor uitfasering;
- selectie en beschrijving van drie mogelijke beleidssystemen voor uitfasering:
  - alternatief 1: Verplichting tot buitengebruikstelling
  - alternatief 2: Combinatie heffing / vervangingspremie
  - alternatief 3: Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV houtstook)
- impactberekeningen: bereik, potentieel en emissiereducties.

Op basis van de resultaten van dit voorbereidend onderzoek is mijn administratie momenteel met mijn kabinet in overleg getreden om samen te bekijken welk alternatief het meest geschikt en praktisch haalbaar is voor een snelle en effectieve uitwerking en uitrol op het terrein. Hierbij zal tevens bekeken worden welke aanvullende en versterkende elementen best kunnen ontwikkeld en ingezet worden, zoals onder meer de uitbouw van een gedegen registratie- en handhavingssysteem.

2. Het onderzoek van actie 1.1.2 'naar haalbaarheid en potentieel van retrofitting van oude, vervuilde stooktoestellen' werd samengebracht met het onderzoek van actie 1.2.2 'naar het potentieel van technologische verbeteringen' in één onderzoeksopdracht en uitgevoerd onder vorm van een BBT-studie (Beste Beschikbare Technieken). Deze BBT-studie die naar verwachting tegen het einde van deze maand (april) volledig zal afgerond zijn, tenzij de corona-crisis voor enige vertraging zou zorgen, bevat een BBT-analyse voor huishoudelijke houtverwarming. Het doel van deze studie bestaat erin om voor huishoudelijke houtverwarming maatregelen op toestelniveau te inventariseren die kunnen genomen worden om emissies en effecten op het milieu te voorkomen of te beperken en vervolgens uit de geïnventariseerde maatregelen de BBT te selecteren. De studie richt zich zowel op maatregelen voor ontwerp van nieuwe toestellen (actie 1.2.2) als op retrofit van in gebruik zijnde toestellen (actie 1.1.2). De BBT-studie werd uitgevoerd door het BBT-kenniscentrum van VITO in samenwerking met een begeleidingscomité, samengesteld uit vertegenwoordigers van industrie en overheid. Dit comité kwam 3 keer samen om de studie inhoudelijk te sturen.

Hoofdstuk 5 van de studie bevat de conclusies van de BBT-studie. Aan dit hoofdstuk, dat het hart vormt van de studie, wordt momenteel de laatste hand gelegd. Hoofdstuk 6 gaat over de aanbevelingen op basis van de BBT. Er wordt ondermeer aangegeven dat de informatie in deze BBT-studie inspiratie kan bieden voor de ontwikkeling van diverse beleidsinitiatieven. Voorbeelden die hierbij worden aangehaald zijn sensibiliserende acties (informatiecampagnes), het aanbieden van opleiding (bv. aan stokers, installateurs), het uitwerken van codes van goede praktijk (bv. gebruik), het aanbieden

van financiële stimulansen (premies), of het uitwerken van regelgeving (bv. voor installatie en onderhoud), en dit zowel op Vlaams, Belgisch als Europees niveau.

3. We engageren ons dit jaar tot de verdere uitvoering van de Green Deal acties zoals onderhandeld en afgesproken met de andere betrokken partners. De uitvoering van de Green Deal acties ligt op schema: inmiddels zijn er reeds een 20-tal van de in totaal 27 Green Deal acties opgestart en lopende, waarvan een 5-tal acties zelfs afgerond of in eindfase zijn. De prioriteiten waarop mijn administratie in samenwerking met de betrokken partners van de Green Deal zich de rest van dit jaar verder zal toeleggen, zijn:
  - de uitwerking van het nodige regelgevend kader en ondersteunende elementen voor de uitfasering van de oude en vervuilende houtkachels en open haarden, als vervolgtraject op het voorbereidend studieonderzoek van actie 1.1.1;
  - de opmaak van codes van goede praktijk inzake de locatie van schouwmonden en ventilatieopeningen en inzake goed gebruik van de houtstooktoestellen;
  - de ontwikkeling van een keuzetool met sturing naar BBT;
  - de uitvoering van voorbereidend technisch onderzoek naar de wenselijkheid en mogelijkheid om Vlaamse regelgeving uit te werken die voorwaarden oplegt inzake dimensionering, installatie, keuring, onderhoud en nazicht van houtstooktoestellen;
  - de uitvoering van het eerste onderdeel van de actie naar verbetering van de aanpak van hinderklachten van houtstooktoestellen;
  - uitvoering van onderzoek naar filtering van binnenkomende en door houtrook verontreinigende lucht;
  - verdere uitvoering en afwerking van diverse kennisopbouw-acties (o.a. verbetering van meting en modellering van houtstook, onderzoek naar impact van houtstook op mens en binnenlucht).
4. De Green Deal heeft een looptijd van 4 jaar en eindigt op 22 oktober 2022. Het is steeds de intentie geweest om tegen die einddatum de volledige uitvoering van de Green Deal rond te krijgen. Er is een sterke interactie tussen het merendeel van de Green Deal acties, met een zekere logische sequentie die bij de uitvoering ervan moet gerespecteerd worden. De effectieve uitrol van maatregelen en instrumenten die in uitvoering van de Green Deal werden uitgewerkt zal, na het voorbereidende werk in de eerste jaren, vooral in 2021 en 2022 plaatsvinden, de laatste periode van de green deal. De resultaten op het terrein zullen dan ook in belangrijke mate na de einddatum van de Green Deal zichtbaar worden.